

Ἡπ. 2) Γαίλα 2, ὁ ἰδ., Ἡπ.: Μαῦρος σὰν γκαίλι. Ἡ λ. καὶ ὡς ὄν. βοὸς μέλανος Ἡπ. 3) Ὄνος Θεσσ. (Ζαγόρ.)

γαιλίτσι τό, ἀμάρι. γαλίτσι Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαίλα ἢ γαίλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτσι.

Γαίλα 1, ὁ ἰδ.

γαίσιμαν τό, Πόντ. (Κερασ.) γάισιμαν Πόντ. (Κερασ.) γάισιμαν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαίζω.

Φωνή, κραυγή.

γαϊτανάκι τό, κοιν. γαϊτανάχ' βόρ. ἰδιώμ. γαϊτανάτσι Μεγίστ. κ. ἄ. γατανάκι Κάρι. κ. ἄ. δαχτανάκι Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) βατανάκι Ρόδ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. γαϊτάνι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκι.

1) Μικρὸ ἢ λεπτὸ γαϊτάνι κοιν.: Ἄσμ.

Μήδε κι ἀπ' τὰ ροῦχα σου τὰ καθημερινά σου τὸ γατανάκι θέλω γὼ πὺ ζώνεσαι 'ς τὴ μέση

Κάρι.

Βατανάκιν μου πλεμένο, | 'ς τὴν ἀνέμη τυλιμένο

Ρόδ. Συνών. γαϊτανίτσα. 2) Χορὸς μετῃμφισμένων κατὰ τὰς Ἀπόκρεω, καθ' ὃν οὗτοι κρατοῦντες ἰσαριθμούς πολυχρώμους ταινίας ἐξηρησμένας ἐκ τῆς κορυφῆς καθέτου κοντοῦ καὶ χορεύοντες περὶ αὐτὸν περιπλέκουν τεχνικῶς αὐτὰς ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἔπειτα δι' ἀντιστροφῶν κινήσεων ξεπλέκουν αὐτὰς κοιν. Συνών. γαϊτάνι 4.

γαϊτανάρι τό, Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρι.

Ὁ ἰχθύς γαϊτάνης Β 1, ὁ ἰδ.

γαϊτανᾶς ὁ, σύννηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶς.

1) Ὁ πλέκων καὶ πωλῶν γαϊτάνια σύννηθ. 2) Ὁ κοσμῶν τὰς παρυφὰς ἢ ἄλλα μέρη τῶν ἐνδυμάτων με γαϊτάνια πολλαχ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ἀττικ. 3) Εἰς τὴν στρατιωτικὴν γλῶσσαν σκωπτικῶς ὁ δεκανεὺς (ὡς ἔχων ταινιώδη σήματα) σύννηθ. 4) Ἰχθύς τις Σκιάθ. Πβ. γαϊτάνης Β 1.

γαϊτανᾶτος ἐπίθ. ἀμάρι. γαϊτανᾶτους Θράκ. δαχτανᾶτος Σίκιν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶτος.

1) Ὁ ὢν ὁμοῖος πρὸς γαϊτάνι, δηλ. κανονικὸς καὶ λεπτὸς Θράκ.: Φρύδ' γαϊτανᾶτον. Συνών. γαϊτανένιος 2.

2) Ὁ ἔχων ποικιλόχρους γραμμάς τοῦ τριχώματος, ἐπὶ ζῶον Σίκιν.

γαϊτανεᾶς ἐπίθ. ἀμάρι. γατανεᾶς Κύπρ. Θηλ. γατανέ Κύπρ. βατανέ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εᾶς.

1) Ὁ ἔχων χρῶμα λευκὸν με μαύρην γραμμὴν κατὰ μῆκος τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἐπὶ ζῶον. Πβ. *γαϊτανέντιν. 2) Θηλ., ἡ ἔχουσα τρίχας λεπτὰς ὡς ἡ μέταξα, ἐπὶ ζῶον.

γαϊτανένιος ἐπίθ. Θράκ.—Γ'Επαχτίτ. ἐν Προπυλ. 1,230. γαϊτανένιους Ἡπ. (Ζαγόρ.) γατανένος Κάρι. γαϊτανένιος Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ένιος.

1) Ὁ πεποιημένος, ὁ καμωμένος ἀπὸ γαϊτάνι Ἡπ. (Ζαγόρ.)—Γ'Επαχτίτ. ἐνθ' ἄν.: Γαϊτανένια μακρουλλὰ κουμπὰ Γ'Επαχτίτ. ἐνθ' ἄν. β) Μεταφ. ὁ λεπτὸς τοὺς τρόπους, εὐγενὴς Πελοπν. (Μάν.) 2) Γαϊτανᾶτος 1, ὁ ἰδ., Θράκ. Κάρι.: Φρύδια γαϊτανένια Θράκ.

*γαϊτανέντιν ἐπίθ. οὐδ. γατανέντιν Κύπρ.

Οὐδ. τοῦ ἐπιθ. *γαϊτανέντιος παρὰ τὸ γαϊτάνι: Διὰ τὸν τύπ. πβ. Ἀνθ' Παπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37(1925) 167 κέξ.

Ἐπὶ ἐριφίου, τὸ ἔχον χρῶμα λευκὸν καὶ μαύρην γραμμὴν διήκουσαν κατὰ μῆκος τῆς σπονδυλικῆς στήλης. Πβ. γαϊτανεᾶς.

*γαϊτανετοῦ ἐπίθ. Θηλ. γατανετοῦ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *γαϊτανέντιν καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦ.

Ἡ ἔχουσα μικρὸν μέρος τοῦ σώματος κόκκινον, τὸ δὲ λοιπὸν λευκόν, ἐπὶ αἰγός.

γαϊτάνης ἐπίθ. Εὐβ. (Στρόπον.) Πελοπν. (Μεσσ.) γαϊτάν'ς Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Βελβ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) γαϊτάνης Μακεδ. γαϊτάνης Πόντ. (Χαλδ.) Θηλ. γαϊτάνη Πελοπν. (Λακων.) Σῦρ. γατάνη Κύπρ. γαϊτάνον Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ης. Τὸ θηλ. γαϊτάνον ἐκ τοῦ ἀμαρ. τύπ. γαϊτάνω.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ ἔχων χρωματιστὰς γραμμάς εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος, ἐπὶ ζῶον Ἡπ. (Ζαγόρ.) Κύπρ. Μακεδ. (Βελβ. κ. ἄ.) Πελοπν. (Μεσσ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.): Γίδα γαϊτάνον Αἰτωλ. β) Οὐδ., ὄνομα βοὸς Εὐβ. (Στρόπον.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Βελβ. κ. ἄ.) Πελοπν. (Μεσσ.) Πόντ. (Χαλδ.): Παροιμ. Παίξ'ν τὰ δαμάλλα, παίξ'ν κι οὐ γαϊτάν'ς (ἐπὶ τοῦ ἀνοίχτῃ ἀνάρμοστα πρᾶττοντος) Ζαγόρ. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Πελοπν. (Μάν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) 2) Ὁ ἔχων φρύδια γαϊτανᾶτα, ὡς τὸ γαϊτάνι, ἐπὶ βοὸς Στερελλ. (Ἀκαρναν.)

Β) Οὐδ. 1) Ὁ ἰχθύς ἰουλὶς Πελοπν. (Λακων.) Συνών. γαϊτανάρι, γαϊτανιὰ 1, γάιτανος, γαϊτανούρι, γαϊτανοῦρος. 2) Εἶδος συκῆς Σῦρ. Συνών. γαϊτανοσυκιά.

γαϊτάνι τό, κοιν. γαϊτάν' βόρ. ἰδιώμ. γαϊτάνιν Πόντ. (Κερασ.) γαϊτάν' Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) γαϊτάνιν Λυκ. (Διβύσσ.) γατάνι Κῶς Μεγίστ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ρόδ. Τηλ. κ. ἄ.—Λεξ. Μπριγκ. γατάν' Θράκ. (Μάδυτ.) Σκῦρ. κ. ἄ. γαχτάνι Εὐβ. (Αὐλωνάρι. Κονίστρο.) γκαϊτάνι Λευκ. καϊτ-τάνιν Κύπρ. (Λεμεσ.) ἄτάνιν Τηλ. ἄτάνι Κάρι. βατάνιν Νίσυρ. Ρόδ. βατάνι Νίσυρ. Ρόδ. Χίος δαχτάνι Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Θράκ. (Βιζ. Μήδ. Σαμακόβ. Σηλυβρ.) κ. ἄ. δαχτάν' Θράκ. (Γέν. Σαρεκκλ.) κ. ἄ.

Τὸ μεσν. οὐσ. γαϊτάνιν, παρ' ὃ καὶ γαϊτάνι. Πβ. Λύβιστρο. καὶ Ροδάμν. Ε 1489 (ἔκδ. J Lambert) «ἔγραψα, φίλε, τὴν γραφὴν καὶ δένω τὴν γαϊτάνιν | καὶ πάλιν εἰς τὸν ἡλιακὸν τὸ ἐδόξευσα τῆς κόρης». Ἡ λ. ἐκ τοῦ Λατιν. *Gaitanus*. Πβ. Μαρκέλλ. Ἐμπειρ. De medicam. 8 «Gaitano lino» καὶ Γαλην. Θεραπευτ. μεθόδ. 13 (τόμ. 4,184) «γινέσθωσαν δὲ οἱ τοιοῦτοι τῶν βρόχων ἐξ ὕλης δυσσήπτου, τοιαύτη δ' ἐστὶν ἐν Ρώμῃ ἢ τῶν Γαετανῶν ὀνομαζομένων ἐκ μὲν τῆς τῶν Κελτῶν χώρας κομιζομένων, πιπρασκομένων δὲ μάλιστα κατὰ τὴν ἱερὰν ὁδόν».

Α) Οὐδ. 1) Λεπτὸν σχοινοειδὲς πλέγμα ἀπὸ νή-

ματα μετάξης ἢ ἐρίου ἢ βάμβακος χρησιμεῖον συνήθως πρὸς κόσμησιν τῶν παρυφῶν καὶ ἄλλων μερῶν τῶν ἐνδυμάτων κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.): Φρύδια σὰ γαϊτάνι (λεπτὰ καὶ κανονικὰ) κοιν. Δρόμος σὰ γαϊτάνι (εὐθύτατος) *Ηπ. || Φρ. Πλέκω γαϊτάνι (βυσσοδομῶ κακόν τι κατὰ τινος, ἐπιβουλεύομαι) πολλαχ. Κάνω γαϊτάνι (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ζάκ. Πίνω ἓνα γαϊτάνι (πίνω ποτὸν ἔχον ἐντὸς τοῦ ποτηρίου ὕψος ὅσον τὸ πάχος γαϊτανιοῦ, δηλ. πολὺ ὀλίγον) Κύθν. κ. ἄ. || Παροιμ. Ἀπέξον ὁ χορὸς γαϊτάνιν φαίνεται (οἱ ἔξω τῶν πραγμάτων εὐρισκόμενοι νομίζουν ταῦτα εὐκόλα καὶ εἶναι ἀφειδεῖς εἰς παροχὴν ὁδηγίων) Κερασ. || *Ἄσμ.

Τόσα καὶ τόσα Σάββατα καὶ μύριες Κυριακάδες
κόρη δαχτάνι ἐπλεκε, κόρη δαχτάνι πλέκει
Σαμακόβ.

Κόρη ἁτάνιν ἤπ-πλεε τεσσάρους πέντε χρόνους
(ἤπλεε = ἐπλεκε) Τῆλ.

Ψηλομελαχρινούλλα μου, ποῦ τὸ ἄρες τὸ μελάνι
κ' ἤβαρες τὰ φρυδάκια σου κ' εἶναι σὰ δὲ γαϊτάνι;
Ἀπύρανθ. β) Σχοινίον μάλλινον πλεγμένον ὡς γαϊτάνι καὶ χρησιμεῖον διὰ δέσιμον σακκουλίων, σάκκων κττ. Στερελλ. (Κλών.) γ) Πλέγμα μεταξωτὸν μαῦρον χρησιμεῖον εἰς ἐξάρτησιν ὥρολογίου Παξ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ζάκ. Σαμοθρ. 2) Μετάξιον νῆμα, μὲ τὸ ὅποιον γίνονται τὰ κεντήματα τῶν ἀνδρικῶν γελεγκίων Ρόδ. 3) Ἡ κεντημένη ἄκρα ἐνδύματος, παρυφὴ Στερελλ. (Καλοσκοπ.)

4) Ὁ Ἀποκρᾶτικος χορὸς γαϊτανάκι 2, ὁ ἰδ., Ἀθῆν. Ζάκ. Κεφαλλ. β) Χορὸς τῆς τρίτης ἡμέρας τοῦ Πάσχα, καθ' ὃν δύο ἡμιχόρια τραγουδῶντα συμπλέκουν εἰς ὠρισμένην στιγμὴν τὰς χεῖρας καὶ ἀποτελοῦν ἐν ὠραίῳ σύμπλεγμα Στερελλ. (Κλών.) γ) Γαμήλιος χορὸς μὲ βήματα συρτὰ Ρόδ. 5) Εἶδος μαύρου σύκου (ὁ καρπὸς τῆς συκῆς γαϊτάνα, δι' ὃ ἰδ. γαϊτάνης Β 2) Μύκ. Σῦρ.

6) Πόα τις μὲ ἑλικας εὐαίσθητους Στερελλ. (Αἰτωλ.) Β) Ἐπιρρηματ. 1) Κατ' εὐθείαν γραμμὴν κοιν.: Φρ. Τὸ παίρνω σκοινὶ γαϊτάνι (ἐπὶ ὀχληρᾷ ἐπαναλήψεως τοῦ ἰδίου πράγματος. Περὶ τῆς φρ. ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Λεξικογρ. Δελτ. 4, 122) κοιν. Πάει ὁ χορὸς γαϊτάνι ἢ ἀπλῶς χορὸς γαϊτάνι (ἐπὶ χοροῦ εὐρύθμου καὶ κανονικοῦ) σύννηθ. Σέρνω τὸ χορὸ γαϊτάνι (συνών. τῇ προηγουμένῃ) πολλαχ. Ἡρτι ἢ δ'λεῖα γαϊτάν' (εὐδωδῶθη τὸ ἔργον) Μάδυτ.

2) Ἀδιακόπως, συνεχῶς Μακεδ. (Βλαστ.): Τραυῶ γαϊτάν'.

γαϊτανιά ἢ, Κρήτ. γαϊτάνια Πόντ. (*Ιμερ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιά.

1) Γαϊτάνης Β 1, ὁ ἰδ., Κρήτ. Ἡ λ. καὶ ὡς ὄν. κύριον Θράκ. 2) Ὄνομα ἀγελάδος Πόντ. (*Ιμερ.)

γαϊτανίζω Κρήτ.—Δασκαλογιάνν. Τραγούδ. στ. 913.
Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι.

Σχηματίζω εἰς κύκλους, ἐπὶ χοροῦ (καθὼς τὰ κυκλικά ποικίλματα τὰ ὅποια γίνονται μὲ τὸ γαϊτάνι): Ποίημ.
Δὲ βλέπω νεοὺς μὲ τ' ἄρματα ἀσημοκονκ' ἄλλωμένους,
ψηλοὺς καὶ λυγνομέσσηδες σὰν βιόλες στολισμένους
νά γαϊτανίζου δὲ χορὸ, νὰ λέει μαδινάδες
Δασκαλογιάνν. ἔνθ' ἄν.

γαϊτάνικας ὁ, Πόντ. (Λιβερ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι.

Ὄνομα βοδὸς ἔνεκα τῶν ἰδιαζόντων χρωματιστῶν ραβδώσεων τοῦ τριχώματος.

γαϊτανίτσα ἢ, Καππ. (Σινασσ.)

Ὑποχορ. τοῦ οὐσ. γαϊτάνι διὰ τῆς καταλ. -ίτσα.

1) Γαϊτανάκι 1, ὁ ἰδ. 2) Μεταφ. ἡ ὁφρὺς τοῦ ἀνθρώπου (ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ σχήματος). Συνών. φρύδι.

γαϊτάνλης ἐπίθ. ἀμάρτ. καϊτάνλης Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λής.

Ὁ πεποικιλμένος μὲ γαϊτάνι (σημ. Α 1): Καϊτάνλία ζουπούνας.

γαϊτάνλάεμαν τό, ἀμάρτ. καϊτάνλάεμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαϊτάνλαεύω.

Ποίκιμα μὲ γαϊτάνι (σημ. Α 1).

γαϊτάνλαεύω ἀμάρτ. καϊτάνλαεύω Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γαϊτάνλής.

Ποικίλλω μὲ γαϊτάνι (σημ. Α 1).

*γαϊτανογιός ὁ, γατανογιός Ἰων. (Καράμπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γαϊτάνι καὶ γιός.

Υἱὸς ἀσίου κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν χωρικόν: Ἄσμ.

Γατανογιέ κς ἀπόξεψε, γατανογιέ κατέβα,
νά φάς τὰ μέσα τοῦ λαγοῦ, τὰ δῶξ τῆς περδίκας.

γαϊτανοζωσμένος ἐπίθ. *Ηπ. Κῶς γαϊτανοζωμένος *Ηπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τοῦ ζωσμένος μετοχ. τοῦ ρ. ζώνω.

Ὁ οἶονεῖ ζωσμένος μὲ γαϊτάνι, ἥτοι ὁ φορῶν ἐνδύματα κοσμημένα μὲ γαϊτάνι: Ἄσμ.

Ἐχει παιδὶ μικρούτοικο καὶ γαϊτανοζωσμένο,
τὸ λούζουν, τὸ χτενίζουν, 'ς τὸ δάσκαλο τὸ πάνε

*Ηπ.

Μωρὲ παιδὶ μικρούτοικο καὶ γαϊτανοζωσμένο

ποῦ σ' ἔλουζαν, σὲ χτενίζαν, 'ς τὸ δάσκαλο σὲ πάγουν
Κῶς.

γαϊτανολαιμοῦσα ἐπίθ. θηλ. Πελοπν. (Μάν.) κ. ἄ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαϊτάνι καὶ λαιμός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦσα, δι' ἣν ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37(1925) 180 κῆξ.

Ἡ ἔχουσα λαιμὸν ἐπιμήκη: Ἄσμ.

Κυρὰ ψηλή, κυρὰ λυχνή καὶ γαϊτανολαιμοῦσα.

γαϊτανομμάτης ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. γαϊτανομμάτα ἄγν. τόπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαϊτάνι καὶ μάτι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ης.

Γαϊτανοφρυδάτος, ὁ ἰδ.: Παροιμ. Ὁ στραβὸ χωρὶς ἢ στραβὴ φοράδα εἶναι γαϊτανομμάτα («ἐν τυφλῶν πόλει καὶ γλαυρὸς βασιλεύει»).

γαϊτανοπεριπλεγμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. γαϊτανοπεριπλεγμένη Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τοῦ περιπλεγμένος μετοχ. τοῦ ρ. περιπλέκω.

Γαϊτανοπλεγμένος, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Εἶν' ἡ μέση σου ζωσμένη, | γαϊτανοπεριπλεγμένη.

γαϊτανοπλεγμένος ἐπίθ. Πελοπν. (Μάν.) γαϊτανοπλεγμένος Κέρκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαϊτάνι καὶ τοῦ πλεγμένος μετοχ. τοῦ ρ. πλέκω.

Ὁ οἶονεῖ ὡς γαϊτάνι πλεγμένος, δηλ. λεπτὸς καὶ κανονικός: Ἄσμ.

